

Eminentissimi Ac Reverendissimi Domini, D. Joannis Baptistæ, Cardinalis De Luca, Theatrum Veritatis Et Justitiæ, Sive Decisivi Discursus

Ad Veritatem Editi In Forensibus Controversiis, Canonicis & Civilibus, in quibus in Urbe Advocatus, pro una partium scripsit, vel Consultus respondit ; Cum Indicibus Argumentorum, Causarum ac Rerum luculentissimis. Opus Tam Judicibus, Quam Causarum Patronis, atque omnibus in utroque Foro ...

Pars Prima. De Ivrisdictione Et Foro Competenti. Pars Secunda. De Praeeminentiis & Praecedentiis

Luca, Giovanni Battista de

Coloniae Agrippinae, 1691

Disc. LIV. Barchionen. seu nullius deputationis Vicarii. An jurisdictio Episcopalis & facultas deputandi Vicarium sede vacante de jure, & ex Sacro Concilio Tridentino competens Capitulo Cathedralis ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74087](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74087)

BARCHIONE N.

SEU
NULLIUS DEPUTATIONIS
VICARII

P R O

MONASTERIO S. CUCUPHATIS.

Discursus pro veritate.

An Jurisdictio Episcopalis & facultas deputandi Vicarium Sede vacante de jure, & ex Sac. Concilio Tridentino competens Capitulo Cathedralis vel Collegiatæ locum habeat sede plena, sed Episcopo seu Prælo impedito.

S V M M A R I V M.

- 1 *Alii scribit.*
- 2 **F** Capitulum Ecclesie Collegiatæ Nullius succedit in jurisdictione Prælati Sede vacante ad instar capituli Cathedralis.
- 3 *De ratione, ob quam idem procedit in istis Ecclesiis.*
- 4 *Quid ubi non agitur de vacatione sed de alio Prælati impedimento.*
- 5 *Quid ubi vacante Abbacia seu Prælatura Ecclesie inferioris exempta intra Diocesim.*
- 6 *Mulier habens virum inutilem censetur vidua.*
- 7 *Absente Episcopo, si moriatur, vel sit impeditus Vicarius, Capitulum providet.*
- 8 *Declarantur tenentes contrarium de Capitulo non administrante invito Episcopo absente.*
- 9 *Episcopus non tenetur habere Vicarium.*
- 10 *An Vicarius à Capitulo Sede vacante vel impedita deputatus possit se ingerere non expeditis litteris sua deputacionis.*

D I S C. LIV.

Impedito ex prudentialibus motivis possessore Abbatiæ S. Cucuphatis nullius seu Barchionensis Diocesis, ne in dicta Abbacia residere ac jurisdictionem ordinariam & quasi Episcopalem, quam

cum territorio separato, & Nullius habet, ac etiam temporalem in quibusdam castris & locis per se vel suum Vicarium exercere posset; Hinc exorta est difficultas, ad quem spectare deberet dictæ jurisdictionis exercitium cum deputatione Vicarii, saltem donec Sedes Apostolica desuper consulta aliàs provideret, Undè desuper pro veritate consultus, quidquid esset de justitia, vel injustitia impedimenti, super quo nullas pates adhibere volui, illo præsupposito, itaut hujusmodi Abbacia de facto careret præsentia & regimine sui Prælati.

Pro Conventu seu Capitulo ipsius Monasterii censui respondendum, quoniam dispositio Sac. Concilii Trid. sess. 24. de reformat. cap. 16. per quam, innovata juris communis dispositione præscribi-

tur forma deputationis Vicarii faciendæ per Capitulum Sede vacante, ita procedit in Cathedralibus & Metropolitanis, ac in inferioribus Ecclesiis exemptis, quarum Prælatus habeat jurisdictionem ordinariam cum territorio separato & Nullius, quoniam eadem est proportio, ut patet ex verbis Concilii, ubi est Ecclesia ipsa Metropolitana fuerit, aut exempta Capitulumque negligens fuerit, tunc antiquior Episcopus ex suffraganeis in Metropolitana & propinquior in exempta economum, & Vicarium &c.

Quod etiam comprobatur ex declaratione Sacr. Congregationis registrata apud Garz. de Benef. par. 5. cap. 7. num. 20. Barbof. in Collectan. ad idem Concil. dicto cap. 16. num. 30. & docet inconcussa observantia, ob quam, disputata quæstione ad partes, idem firmata recipiendum dicit Fagnan. in cap. His que de majoritate & obedientia num. 48. & supponitur absolutum per Rot. dec. 346. par. 1. rec. Et merito, quoniam licet de jure communi apud scribentes deductos per Fagnan. ubi supra id esset in quæstione; Attamen ista sopita videtur per dictum Conciliare decretum, per quod ita præsuppositivè canonizata remansit ea opinio, quæ etiam in puncto juris verior censenda esset.

Cum enim juxta ea quæ habentur in Toleran. disc. 1. & in aliis frequenter hoc ritu hujusmodi Prælati cum territorio separato & Nullius, per veritatem, & de facto, non autem fictè, & intellectualiter, habentes quamdam speciem diocesis cum clero, & populo à quacumque alia diocesi independentis, exceptis iis, quæ sunt ordinis Episcopalis, in exercitio, non autem in habitu, in omnibus jure Episcoporum censentur, itaut etiam quoad jurisdictionem à Concilio Tridentino & Apostolicis Constitutionibus delegatam, sub Ordinariorum nomine veniant, proindeque hujusmodi corporis caput constituatur ex ipsa Ecclesia Collegiatæ, ejusque Prælo & Capitulo, Exinde sequitur quod Prælo defecto, ex eadem ratione cujusdam juris non decrefendi, ob quam in Capitulo Cathedralis, tanquam ejusdem corporis constitutivo remanet Ecclesiæ administratio, idem in omnibus in hujusmodi Ecclesiarum Capitulis dicendum venit, cum nulla dignosci videatur ratio differentiæ, Unde propterea quando ageretur de casu formalis vacationis Ecclesiæ per mortem, vel translationem Abbatis, sive etiam per alios casus expressos in cap. 3. de supplenda negligentia Prælatorum, qui morti æquiparantur, dicebam casum videri omninò planum, & habetur apud elaboratum, ac diligentem amicum meum Pellegrin. in ejus praxi Vicariorum p. 1. sect. 4. sub sect. 5. n. 3. fol. 92.

Difficultas autem resultabat ex eo, quod in nullo ex dictis casibus versaremur sed in alio per canones omisso, in quo occasione impedimenti resultantis ex censuris Archiepiscopi Altamura Nullius Provincie Baren. Fagnanus in cap. quia diversitatem de concess. præbenda ex num. 16. cum sequen. ad finem, disputata quæstione ad partes concludit tanquam in casu omisso non intrare jurisdictionem Capituli, sed potius jurisdictionem devolvi ad sedem Apostolicam.

Quidquid autem in eo casu esset de unius vel alterius opinionis veritate, quam examinare neglexi, utpote extrâ quæsitum, Quæstio ibi agitata percutit terminos, in quibus Sedes Apostolica de impedimento consulta, Vicarium alioque officiales, & administratores deputare velit, se opponente Capi-

Capitulo, An scilicet id citra ejus injuriam, ac violationem sui juris fieri valeat, Sed non erat iste casus quæstus, cum solum ageretur de eo intermedio tempore, donec scilicet Sedes Apostolica de hujusmodi impedimento consulta provideret, qui casus videbatur indubitatus, nè interim ille Clerus & populus remaneret acephalus, ac sine Rectore & Superiore.

Undè propterea dicebam in hac materia procedi cum aliquo æquivoco, adhibendo his terminis eaque per Canonistas disputantur de Monasteriis, & Ecclesiis Regularium seu aliis exemptionis proprio Abbate seu Prælatu carentibus, aut illum impeditum habentibus, An scilicet jurisdictio devolvatur ad Capitulum Monasterii, vel potius ad loci Ordinarium.

Isto enim casu supponitur agi de Ecclesia, vel Monasterio simpliciter exempto intra alieni Ordinarii Diocesis existentem, quodq; proinde non agatur de jurisdictione & administratione corporis stantis de per se independentem, & habentis territorium separatam, ac Nullius, tanquam species diocesis, sed de administratione Ecclesiæ, vel Monasterii sub Episcopo vel Ordinario, qui cessante privilegativa exemptione, nativam ac habitualementem jurisdictionem ibi habeat, tanquam in casu omisso in privilegiis, competentem de jure, & per quamdam speciem remotionis obstaculi privilegiorum, ac reversionis ad primævum statum, sive cessatio Prælati proveniat per veram vacationem, sive per æquipollentem rationem accidentalis impedimenti; Undè propterea termini videntur omnino diversi, neque ab unis ad alios arguere, vel inferre licet ob fati disparatam rationem, quoniam ubi agitur de Ecclesia exempta intra limites alicujus Diocesis, cessat inconveniens, quod illud corpus remaneat acephalum, ac sine Rectore & Superiore, dum Episcopus seu Ordinarius loci bene istas partes explicare potest, ac supplere, quod practicabile non est in hujusmodi Ecclesiis habentibus territorium separatam cum Clero & populo cum qualitate Nullius, & à quocumque alio Ordinario, & territorio independentem, quia remanent sine Superiore & Rectore, undè viget eadem ratio, quæ in Cathedralibus.

Ecclesia enim, ita dicitur Rectore, ac sponso viduata, quando illo omnino caret, sicuti quando eum habet inutilem, ut ad litteram disponit *textus in cap. inter corporalia §. sed neque de translatione Episcoporum*, Undè propterea occasione privilegiorum de jure competentium viduis præsertim ex lege *unica Cod. quando Imperator inter viduas & pupillos &c.* magis communiter receptum est mulierem nuptam habentem virum inutilem, jure viduæ censendam esse ex collectis per *Novar. in tract. de elect. & variatione fori scilicet. 2. quæst. 7. Ridolphin. in practi part. 3. cap. 4. num. 105.* apud quos cæteri:

Ad eod. ut, etiam si Ecclesia habeat Episcopum vel Prælatum viventem, & non impeditum, sed absentem, undè contingat casus mortis, vel alterius impedimenti Vicarii Generalis, quem ipse pro tempore absentis deputavit, adhuc interim, donec Prælatus certioratur, ac provideat, certum videtur ob dictum inconveniens, nè Clerus, & populus remaneat acephalus, & sine superiore, jurisdictionem devolvi ad Capitulum, ut tanquam absolutum supponitur per *Rotam in Burgen. jurisvisitandi 10. Martii 1597. coram Orano, atque ex Quarantain summabullar. Ventriglia, Barbosa, Justiniano & a-*

liis, bene firmat dictus amicus meus *Pellegrinus de Vicario par. 1. sect. 4. sub sect. 5. num. 1. pag. 86.* ita à pari & fortius, cum solum ageretur de hoc medio tempore provisionali, donec scilicet consulta Sedes Apostolica provideret.

Et quamvis *Berous conf. 23. à num. 4. ad finem lib. 1.* firmer, quod Capitulum non potest absente Episcopo à Diocesi deputare Vicarium, seu aliis in jurisdictione, & administratione Ecclesiæ se ingerere, Et cum eo, more transcriptoris, simpliciter pertranseat *Sbrozz. de Vic. lib. 1. qu. 59.* Nihilominus id præmissis non obstat, cum *Berous* præsupponat quæstionem tractari cum ipso Episcopo reluctante, qui velit etiam absens per seipsum Ecclesiam administrare, cum de jure non teneatur invitatus deputare Vicarium ex firmatis per *Cavaler. decis. 418. num. 10. & 11. ac habetur in Aceren. in Tirafonen. disc. 22. & 24. & in aliis hoc titul.* Undè quidquid sit de isto casu, cujus disputationem adhuc occasio non dedit, An scilicet Episcopus absens à Diocesi, possit ibi causas cognoscere, atque subditos extrà eam evocare, Id longè distat à casu, in quo Episcopo absente, ac Vicarium seu alium administratorem relinquente, sequatur istius mors vel aliud impedimentum, quoniam tunc non est se ingerere in jurisdictione Episcopali, & administratione Ecclesiæ invito, & reluctante Episcopo juxta casum *Berou*, sed ex verisimili ejusdem Episcopi voluntate, à jure suppleta, seu præsumpta, est supplere ejus vicès & partes, ejusque nomine administrare, donec ipse certioratus de casu per eum non prævilo possit providere.

In proposito item jurisdictionis Capituli Sede vacante, in una *Matheranen.* disputata in Sacra Congregatione Episcoporum, de qua *sub titul. de elect.* (dum ejus principalis quæstio erat super validitate electionis Vicarii, & an votum electi computandum esset ad constituendam majorem partem) disputavi, An electus, qui se ingererat in administratione officii, adhuc non expeditis litteris patentiibus per Capitulum concedi solitis juxta formulam traditam per *Quarant. in summa Bullar. verb. Capitulum Sede vacante, & Barbosa de Canonici quæst. ultima in fine* cecidisset à jure suo juxta terminos *cap. avaritia de præbendis in 6.* ut supponebatur ex parte illorum Capitularium, qui dictæ electioni non adhaeserant; Et cum sensu etiam veritatis, prorsus vanam & improbabilem dicebam hujusmodi oppositionem, quoniam mandatum, quod alicui Vicario conceditur, sive per Episcopum, sive per Capitulum, non exigit per necessè scripturam, dum etiam oratenus dari potest, *Sbrozz. de Vic. lib. 1. quæst. 64.* Termini autem *textus in dicto cap. avaritia* procedunt, ubi agitur de formali electione, quæ indigeat confirmatione Sedis Apostolicæ nè scilicet ista neglecta, liceat electo se ingerere, juxta ea, quæ habentur in *Monasterien. Coadjutoria eodem titul. de electione*; Secus autem ubi agitur de illo actu, qui eodem tempore importat electionem & collationem, undè confirmationem, vel alium actum ad sui perfectionem non exspectat ex deductis per *Garz. de Benef. part. 1. cap. 6. num. 23. cum sequens.* & ita censuit Sacra Congregatio absque difficultate.